

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 1. Академічна доброчесність та культура українського наукового мовлення

спеціальність	015 «Професійна освіта»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
Освітньо-наукова програма	Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Третій (доктор філософії)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Ніколаєнко Наталія Миколаївна

Вища освіта – спеціальність «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство»

Науковий ступень - канд. наук із соціальних комунікацій, 27.00.03. – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство

Вчене звання – доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

Досвід роботи – більше 7 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Сертифікат № ADV-260528-CUSU від 06.07.2025, (180 навч. год.) Професійний розвиток викладача в контексті підвищення якості діяльності ЗВО, Сертифікат Prometheus.org.ua «Академічна доброчесність онлайн курс для викладача», 13.08.2021р. (60 год/12 кредитів);

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА:

- НДР: «Створення та використання ресурсів електронної мережевої бібліотеки ЕТФ УППА у системі самостійного навчання та тестового контролю знань студентів із загальнонаукових та фахових дисциплін» 2008-2010 рр.
- НДР: «Системна організація інформаційно-бібліографічного забезпечення розвитку інженерно-педагогічної освіти» 2012-2014 рр. (державний реєстраційний номер 0114 U 005632).

УЧАСТЬ В ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАННЯХ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ:

- Українська бібліотечна асоціація (УБА)

телефон	666718355 0985500729	електронна пошта	Nnataliya196513@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
				https://meet.google.com/?hs=197&authuser=0&pli=1	

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Розширити знання здобувачів про культуру української наукової мови, мовні засоби наукового тексту, допомогти їм оволодіти важливими процедурами сучасних наукових досліджень, розвинути потребу в нормативному використанні засобів наукової мови для успішної презентації результатів наукової діяльності; актуалізувати, узагальнити та систематизувати знання про культуру наукової лексики, її стилістичні функції; розвивати у аспірантів вміння написати, порівнювати, узагальнювати науковий текст роботи; сформувати у здобувачів
------	---

	загальні (базові) компетентності у контексті реалізації завдань запровадження і дотримання етичних принципів та визначених чинним законодавством правил академічної доброчесності в процесах навчання та провадження наукової (творчої) діяльності для забезпечення якості освіти, довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота,
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • засвоїти сучасні норми української наукової мови й досягти автоматизму в їх застосуванні; • сприяти виробленню цілісного наукового погляду на мову; • опанувати технології роботи з науковим текстом, розвивати вміння і навички мовностилістичного аналізу наукового тексту; • поглибити знання щодо інтерпретації, оцінки наукових творів; • виробити навички формулювання її проблеми, визначення актуальності наукового дослідження, аргументовано спираючись на словники і мовленнєві зразки, оцінювати наукове мовлення в різних комунікативних ситуаціях; • розуміти та застосовувати у практиці основні положення національного законодавства з питань академічної доброчесності, власні аналітичні й творчі здібності в навчальній та дослідницькій діяльності; • визначати, оцінювати та запобігати різним формам порушень академічної доброчесності; • доброчесно використовувати в навчанні та науковій (творчій) діяльності доробок інших авторів / індивідуальні практичні завдання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні та семінарські заняття; 60 годин самостійної роботи; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

Лекція 1.	Наукова мовна культура – основа професійної діяльності. Науковий стиль серед інших стилів сучасної української літературної мови	ЛПЗ 1	Мовна комунікація та науковий стиль: філософія і прагматика наукової мови; поняття текст і мікротекст	Самостійна робота	Вибір теми дослідження, добір фактичного матеріалу. Робота з джерелами. Укладання бібліографії. Правила цитування та посилання на використані джерела. Цитата. Збереження особливостей авторського написання. Структура дисертаційної роботи. Написання основного тексту дисертаційної роботи; написання наукових статей для публікацій в журналах і збірниках наукових праць
Лекція 2.	Властивості і структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів	ЛПЗ 2	Способи розвитку інформації в тексті		
Лекція 3.	Лексичні засоби наукового стилю	ЛПЗ 3	Тренувальні вправи: пошук джерел та літератури; оформлення бібліографії		
Лекція 4.	Терміни в науковому тексті. Сучасна науково-технічна термінологія	ЛПЗ 4	Удосконалення технології писемного мовлення в навчально-професійній сфері: анотації та довідково-бібліографічні описи; цитування та реферування наукових текстів; рецензія і відгук; резюме-висновки як текст вторинної інформації		

Модуль 2.

Лекція 5.	Синтаксичні засоби наукового стилю	ЛПЗ 5	Побудова і вживання складних синтаксичних конструкцій у текстах наукового стилю. Засоби зв'язку компонентів думки.	Самостійна робота	Науковий стиль та його жанри: монографія, дисертація, стаття, тези та ін. Тези як специфічний науковий жанр. Підготовка тез доповіді. Правила написання анотацій до статті. Мовностилістичні вимоги до тексту статті, тез, анотації.
Лекція 6.	Аналітичне опрацювання інформації наукового джерела.	ЛПЗ 6	Анотування наукового джерела. Види анотацій. Структура довідкової анотації		

Лекція 7.	Письмові роботи наукового стилю. Сучасні вимоги до написання наукової статті	ЛПЗ 7	Найважливіші особливості наукових робіт	Скласти план статті, укласти список літератури до неї, дотримуючись Національного стандарту України.
Лекція 8.	Композиція наукової рецензії та наукового відгуку	ЛПЗ 8	Основні функції наукової рецензії. Технологія рецензування. Особливості укладання наукового відгуку.	Написати рецензію на статтю
Лекція 9.	Культура усного наукового мовлення	ЛПЗ 9	Культура мовлення і особливості мовної поведінки у професійній сфері: рекомендації щодо ведення наукової дискусії.	Норми й правила нової редакції Правопису. Варіативність правописної норми
Лекція 10.	Академічне письмо	ЛПЗ 10	Захист наукової роботи: процедура захисту. Технічне забезпечення захисту; типові помилки, що відбуваються під час захисту; рекомендації щодо ведення наукової дискусії	Написати есе «Академічна доброчесність – вибір успішних професіоналів»

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Бабич Н. Д. Культура фахового мовлення: навч. посіб. Чернівці : Книги-XXI, 2013. 556 с.</p> <p>2. Линчак І. М, Українська мова (за професійним спілкуванням) : навч. посіб. / І. М. Линчак, Г. В. Матвєєва. Херсон : Олді-Плюс, 2014. 330 с.</p> <p>3. Лисенко Н. О. Культура наукової мови: навч. посіб. / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. Харків : Тім Пабліш Груп, 2015. 271 с.</p> <p>4. Погиба Л. Г. Українська мова за професійним спрямуванням (самостійна та індивідуальна робота) : навч. посіб. / Л. Г. Погиба, Л. М. Голіченко, І. В. Житар. Київ : Кондор, 2015. 190 с</p> <p>5. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с.</p> <p>6. Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 22 липня 2015 р. № 885/27330. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15</p> <p>7. Вимоги до оформлення дисертації : затверджено наказом МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 // Офіційний вісник України. – 2017. – N 20. – С. 136-141.</p> <p>8. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 24 жовтня 2017 р. № 1/9-565. – Режим доступу : http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-10-26/8150/565.pdf</p> <p>9. Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). <i>Наука України у світовому інформаційному просторі: зб. наук. пр. НАН України.</i> 2015. Вип. 11. С. 100–106.</p>	Методичне забезпечення	<p>1. Інформаційні ресурси та підтримка наукової діяльності: метод. вказ. для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 015 (А5) Професійна освіта (за спеціалізаціями)/ Держ. біотехнолог. ун-т; уклад. Н. М. Ніколаєнко. – Харків, 2026. – 19с.</p> <p>2. Інформаційна підтримка наукової діяльності [Електронний ресурс] : метод. вказівки для здобувачів другого (магістер.) рівня вищ. освіти ден. форми навчання, спец. 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка / Держ. біотехнол. ун-т ; уклад. Н. М. Ніколаєнко. - Харків : [б. в.], 2024. - 17 с. - Б. ц.</p> <p>3. Вернигора Н.М. Написання сучасної наукової статті: методичні рекомендації. Київ: Білий Тигр, 2015. 28 с.</p> <p>4. Практикум з української мови за професійним спрямуванням : навч. посіб. / Л. Г. Погиба, Т. О. Грибінченко, Л. М. Голіченко, Н. В. Кавера. Київ : Кондор, 2013. 296 с.</p> <p>5. Шліхта Н., І.Шліхта І. Основи академічного письма: методичні рекомендації та програма курсу. Київ [б.в.], 2016. 61 с.(Створено в рамках Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAUP у партнерстві з МОН України та за підтримки Посольства США в Україні).</p> <p>6. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>7. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім.. В. Сухомлинського.- Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/</p> <p>8. Наукова бібліотека Державного біотехнологічного університету. – Режим доступу: https://library.btu.kharkov.ua/</p> <p>9. Національний репозиторій академічних текстів. – Режим доступу: https://nrat.ukrintei.ua/</p> <p>10. Репозитарій ДБТУ. – Режим доступу: https://repo.btu.kharkov.ua/</p>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.lv/1HoWYh9>)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.